

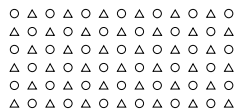

Posudek vedoucí práce na magisterskou práci Kláry Šnebergerové „Zahraniční politika Kyrgyzstánu ve vztahu k Ruské federaci – aplikace teorie malých států“

Autorka si za téma své magisterské práce zvolila zahraniční politiku Kyrgyzstánu a její vývoj ve vztahu k Ruské federaci, přičemž jako teoretické východisko volí teorii malých států, k jejíž aplikaci dochází zejména v první části práce. Vzhledem k tématu si autorka volí vhodně tři základní výzkumné otázky, kterým přizpůsobuje také strukturu práce. První část je věnována teoretickému uchopení konceptu malého státu, přičemž autorka upozorňuje na různé definice tohoto pojmu. Na jejich základě vybírá 4 klíčová kritéria, která bude používat pro zodpovězení otázky, zda je možné Kyrgyzstán považovat za „malý stát“. Zdůvodňuje přitom volbu těchto kritérií, které považuje za kritéria objektivní, přičemž bylo by na místě lépe specifikovat také kritéria subjektivní povahy, o nichž hovoří níže a píše, že jim „bude přikládán odlišný význam s ohledem na specifika regionu Střední Asie“. Podobně také autorka na základě prostudované literatury definuje obecné vzorce chování malých států v zahraniční politice, které hodlá aplikovat na zahraniční politiku Kyrgyzstánu.

V případě aplikace objektivních kritérií teorie malých států na Kyrgyzstán autorka dospívá k logickým závěrům, které identifikují Kyrgyzstán jakožto „malý stát“ především z hlediska počtu obyvatel a podílu na světovém HDP, nikoli již z hlediska rozlohy. Souhlasit lze také s výsledkem toho, jak autorka naložila s kritériem týkajícím se přístupu ke zdrojům, kde je identifikován potenciál pozměnit do budoucna charakteristiku Kyrgyzstánu jakožto malého státu (ložiska zlata či dostatečné využívání potenciálu vodních zdrojů pro produkci elektřiny). Tuto část práce je tedy možné považovat za poměrně zdařilou, v intencích předpokládaného designu výzkumu.

Ve čtvrté části se autorka poměrně podrobně a nutno říci převážně deskriptivním způsobem věnuje charakteristice vývoje vnitřní politiky Kyrgyzstánu, přičemž uvádí, že na vnitropolitickou charakteristiku je nahlíženo jako na důležité hodnotící kritérium subjektivní povahy. Bohužel zde ale důslednějším způsobem nedochází k propracování vazby mezi tímto kritériem (charakteristika politického režimu, jeho vývoje apod.) a otázkou vývoje zahraniční politiky. Pokusy o zachycení této vazby (v kontextu teorie malých států) jsou identifikovatelné jen na některých místech práce (např. na str. 35) a nikoli v ucelené, systematické a propracovanější podobě. V práci tedy není dostatečně zdůvodněno, proč je tolik prostoru věnováno právě vnitropolitickému vývoji a vývoji politického režimu v zemi, včetně historického kontextu. Na druhé straně je třeba ocenit, že autorka v této části prokazuje dobrou znalost reálií a nejdůležitějších událostí týkajících se vnitropolitického vývoje v Kyrgyzstánu, důležitých faktorů ovlivňujících vývoj a utváření politického režimu po rozpadu SSSR, včetně např. vlivů tradičního uspořádání kyrgyzské společnosti. Po faktografické stránce tak zdařile periodizuje jednotlivé nejdůležitější etapy vývoje politického režimu, od demokratizačních pokusů vlády Askara Akajeva, které ale ztroskotaly, přes pokus o změnu režimu prostřednictvím tulipánové revoluce a nastolení dalšího režimu odpovídajícího některými důležitými charakteristikami režimu autoritativnímu. Autorka v závěru kapitoly správně zařazuje politický režim, který se postupně vyvíjel v Kyrgyzstánu, mezi tzv. režimy hybridní, což je typ

režimu, který nacházíme často ve státech nově vzniklých po rozpadu SSSR. Bohužel již není dostatečně analyzováno, co tato skutečnost znamená z hlediska zahraniční politiky malých států.

V části 5 se již autorka věnuje zahraniční politice Kyrgyzstánu, přičemž se snaží v koncepci zahraniční politiky země vysledovat obecné vzorce chování malého státu, které definuje v teoretické části práce. Se závěry lze souhlasit, ačkoli je třeba podotknout, že aplikace obecných vzorců chování malého státu není v této části provedena úplně přehledně a zaniká ve výčtu faktografických údajů týkajících se bilaterálních vztahů Kyrgyzstánu s okolními zeměmi či multilaterální spolupráce. Podobně je tomu v části 6, která je věnována vlastní zahraniční politice Kyrgyzstánu ve vztahu k Rusku. Autorka zde sice opět z faktografického hlediska poměrně podrobně a s relativně dobrou znalostí reálií popisuje vzájemné vztahy ve vojensko-bezpečnostní, politické a ekonomické dimenzi, stejně jako spolupráci na multilaterální úrovni, k samotné aplikaci vzorců chování malého státu ovšem systematictěji dochází pouze na stranách 69 – 71. Odpověď na třetí výzkumnou otázku potom v závěru vyznívá nejednoznačně.

Z hlediska celkového hodnocení tedy konstatuji, že předkládaná magisterská práce má jak některé silné, tak i slabší stránky. K silným stránkám náleží zdařilé zmapování (z deskriptivního hlediska) vnitřního vývoje politického režimu v Kyrgyzstánu a jeho zahraniční politiky, včetně vztahů s Ruskem ve zkoumaných dimenzích, ačkoli zde vzhledem k rozsahu muselo dojít k některým zjednodušením. K silnějším stránkám bych (byť s určitou rezervou) řadila také počáteční snahu o jasné rozvržení výzkumného designu, včetně formulace výzkumných otázek a kritérií, která měla být aplikována. K slabším stránkám náleží nedostatečné teoretické uchopení vazby mezi vnitropolitickým vývojem a zahraniční politikou státu (s vazbou na teorii malých států), což souvisí i s nedostatečným zdůvodněním zařazení příslušné obsáhlé kapitoly. Dále potom diskutabilní aplikace obecných vzorců chování malých států, zejména v kapitole věnované zahraniční politice Kyrgyzstánu ve vztahu k Rusku, kde opět deskripce převažuje nad analýzou.

Z formálního hlediska práce netrpí vážnějšími problémy, autorka používá relevantní zdroje v českém, anglickém a ruském jazyce. Závěrem tedy konstatuji, že předkládaná práce splňuje základní obsahové a formální požadavky na práci magisterskou a navrhuji ji vzhledem k výše uvedenému hodnotit stupněm **C (dobře)** s ohledem na průběh obhajoby.

V Brně 13. ledna 2014

Petra Kuchyňková

